

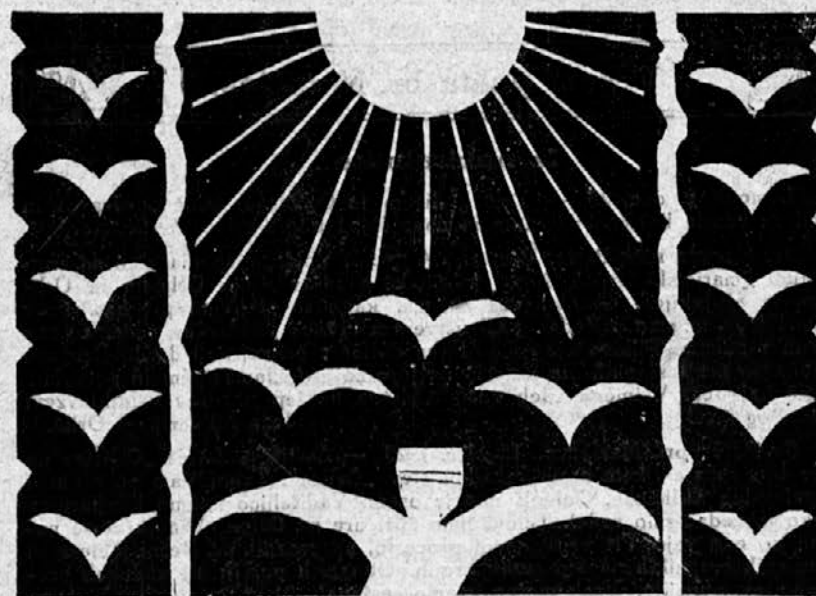
Poštnina plačana v gotovini.

Leto 1925/26, št. 6. febr.

ORLIČ

LETNIK JESTI

L J U B L J A N A

VSEBINA

Stadion	61
Br. E.: Taščica (Pesem)	62
St. Ž.: Ko orel bi splaval (Pesem)	62
Br. Nardžič: Viteštvo — vladar sveta	63
Telovadnica	65
V. Kocjančič: Zdravje v našem življenju	66
Br. in A. Demšar: Naš izlet na Blegoš	67
Br. E.: Pri teti v gorah (Pesem)	68
Snov za tekme gojenk l. 1926.	69
Iv. Langerhole: Pisatelj, hočeš biti?	71
S. Anica: Grda deklica	72
Za bodrilo in razvedrilo	
Iz življenja za življenje	

Vesela pošta br. Nardžiča.

Iz nabiralnika.

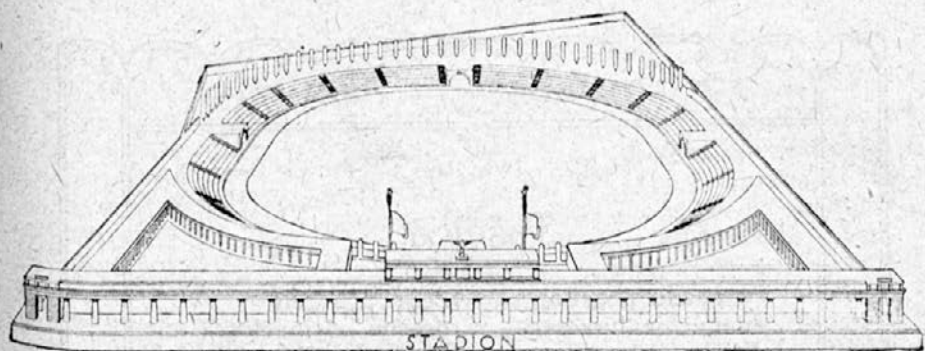
Lemont, 2. dec. 25. — Tebi, Orličem in Orličicam tisoč pozdravov in voščil za vesele božične praznike in novo leto! Bog živi! Br. Nardžič.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Častiti g. Ante! Iz dolgega spanja smo se zbudili tudi šmarjetski Orlič. Naprej bratski pozdrav vsem Orličem in Orličicam iz »Prlekije«. Gotovo Vas zanima, kako se gibljemo pri nas. Prav pridno! 13. t. m. smo priredili v »Društvenem domu« Miklavžev večer s prav dobrim uspehom. Miklavž je obdaril vse Orliče s primernimi darili. Drugače se zbiramo pri sestankih, na katerih nastopamo z deklamacijami in govorki. Drugič kaj več. V imenu vseh naših Orličev en lep pozdrav v Miklavževi bradi. Bog živi!
Ivan Mlinarič — Orlič.

Sv. Peter pri Mariboru, 15. dec. 1925. — Častiti g. Ante! „Orličice ne smejo biti zadnje“, sem brala v zadnji številki „Orlica“. Takoj Vam poročam o šentpeterskih Orličicah. Gojenk nas je osem. Vaditeljico imamo Korparjevo Roziko (seveda: zelo rade). Telovadimo štiri ure na teden. Vsakokrat se naučimo po eno vajo. Pri velikonočni procesiji, na praznik sv. Rešnj, Telesa in ob orliških praznikih nastopamo v krogih. Ob prvih petkih ali nedeljah prejemo sv. obhajilo. Vsak mesec imamo sestanek. 31. maja smo imeli javen dobro uspeh telovadni nastop. 19. junija se je bil naš krožek posvetil presv. Srcu Jez. 13. septembra popoldne je bil naš izlet k Mariji Devici na Brezje. Tam smo bile pri večernicah in smo priredile javno telovadbo. Veselo je bilo. Bile smo tudi na Bledu. V čolnu smo se peljale na otok in prepevale v njem. Tudi Orli tamburaši so nas spremljali. 20. grudna smo imele Miklavžev večer, božičnico in čajanko obenem v hiši s. načelnice. V imenu vseh Orličic Vas prisrčno pozdravljam in veliko božičnega veselja želim! Bog živi!

Lojzika Ornik.

Nadaljevanje na zadnji strani.

Stadion.

Najljubša je vsakemu domača hiša. Tja gredo vse misli, ako smo proč od nje. Kadar smo doma, velja naše delo najprej domu, ki ga lepo proslavlja prvi slovenski pesnik Francè Prešèren :

»Oj Vrba! Srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta!«

Orličice in Orlič!

Danes Vas kliče tudi Vaša orlovska organizacija, da ji skušate pomagati sezidati dom, ki ga potrebuje telovadna organizacija: stadion.

Slika Vam kaže, kakšen* je ta dom. Ni to hiša, pač pa ogromen prostor, prirejen za telovadne nastope, za telovadne tekme itd. Ves načrt je zasnoval znamenit slovenski arhitekt in sedaj je na nas, da ta načrt častno izvedemo.

Zato je treba v prvi vrsti denarja. Orlovska Podzveza prireja loterijo, srečke po 10 Din. Žrebanje dobitkov bo na cvetno nedeljo letos.

Čast in tudi dolžnost slehernega Orliča in Orličke je, da razpeča vsaj eno srečko. Kupijo naj jo ali domači, ali pa kak drugi. S tem boste zelo mnogo pripomogli, da bo orlovski stadion kmalu dograjen in bo trden vogelnik razmahujočega se orlovstva.

Na delo! Bog živi!

Br. E :

Taščica.

V gozdu posekal
hlapec je bukev. —
Ptičko prinesel
s sàbo v klobuku.

Žêlje prevzele
gréšne so mačka :
»Ali je miška,
moja igračka ? !«

Gnezdece rahlo
spletli so mama ;
tožna bilà je
ptičica sama.

Skoči za ptičko :
plaho zletela,
z glávo trdó je
v šipo zadela . . .

Minejo tedni.
Taščica mala
že je po hiši
ljubko skakljala,

Nisem se jokal,
kadar so klali,
vendar občutil
jok sem živali — !

mila in krotka,
nič več boječa,
celi družini
radost in sreča !

Zdaj sem zavekal,
z máno Marička :
»Mama, poglejte !
Mrtva je — ptička !«

Stanko Ž.:

Ko orel bi splaval . . .

Ko orel visoko bi splaval v višine,
nad naše prekrasne slovenske planine,
bi prvi me jutranji žarek oblil
in biserno roso planinsko bi pil.

Večerna bi zarja še rdeče zlatila
v zraku ponosna in močna mi krila,
visoko bi plaval — kralj strmih planin,
zrl zemljo slovensko z mogočnih višin.

Br. Nardžič:

Viteštvo — vladar sveta.

Dragi moji Orlič! Prvo, kar sem Vam pisal iz tujega sveta, je bilo o viteštvu, naj bo pa še drugo. Gotovo se še spominjate tistega fanta iz Švice, o katerem sem Vam pisal s pota v Ameriko, ko sem bil še na ladiji in sem mislil na Vas.

Ko sedim na svojem prostoru in gledam radovedno skozi okno, kakšno je to amerikansko mesto, mi naenkrat obstane oko na nekem napisu, ki je bil nabit na steni tik pred menoj. Ko sem tisti napis bral, sem se zopet spomnil na svoje Orlič, daleč tam v prelepi domovini in sem takoj vedel, kaj jim bom prihodnjč pisal . . .

Kakšen je pa bil tisti napis? Takoj vam bom povedal, kako bi se glasil v slovenskem jeziku. Pisano je bilo seveda v angleškem.

Takole:

»Viteštvo je najboljše orožje. V starih časih so vitezi nosili orožje in so bili junaški in vljudni. Po mojih mislih ni bilo orožje tisto, kar jim je dajalo viteškega duha, temveč njihova vljudnost.

Vljudnost tudi v naših srcih naredi, da se poprej hudi obrazi naenkrat prijazno smejejo in da si ljudje rajši prijateljsko podajajo roke, nego da stiskajo drug zoper drugega pesti.«

Tako torej je bilo pisano. Orlič! moji, ali razumete, kaj hoče ta napis povedati? Le dobro ga premislite! Jaz sem ga tudi premišljeval in sem spoznal, da govori popolnoma po pravici.

Dolga je bila moja pot v Ameriko. Skozi celo vrsto dežel sem šel, veliko mest sem videl in z mnogimi ljudmi sem prišel skupaj. Pri tem sem videl, da je v vsakem kraju veliko novega, česar drugodi nisem opazil. Povsod so druge navade, drugi običaji, druga veljava. Na primer:

Pravijo, da je denar sveta vladar. Saj je morebiti res, vendar sem videl, da vsak denar ni povsod dober. Komaj sem nekoliko nad Jesenicami prekoračil jugoslovansko mejo, že je bil naš dinar zanič in če sem hotel kaj kupiti, sem moral imeti avstrijske krone. Ko sem prišel na Nemško, so bile tudi te krone zanič in imeti sem moral nemške marke. Pridem v Švico, so bile tudi marke ob veljavo in samo švicarski frank so ljudje poznali. Še malo in bil sem na Francoskem. Tu je veljal samo še francoski frank. Dva dni pozneje sem sedel na ladijo, pa že je bil tudi francoski denar zanič in gospodovati je začel

slavni amerikanski dolar... Torej povsod: drugi kraji, drug denar...

Ne dosti drugače kot z denarjem je bilo z jezikom. Že na Koroškem so razen enega vsi sopotniki govorili samo nemški. Ta jezik je potem precej dolgo vladal — prav do švicarsko-francoske meje, toda tam mu je prav pošteno odklenkalo. Francoz rajši sliši ciganski nego nemški jezik. Če si hotel s kom kaj govoriti, je bilo treba lomiti po francosko, drugače pa držati jezik za zobmi. Na ladiji je pa bilo že tudi francoščine konec in do moči je prišla angleščina...

Celo hrana se je na potu zelo spreminjala. Skoraj v vsakem kraju drugače kuhajo, drugače na mizo nosijo in drugače jedo. Na ladiji sem dobil enkrat tako čudno solato, da je še pokusil nisem. Taka je bila in tako neprijetno je dišala, da sem si mislil: lažje bi se šel past na domačo njivo, kjer raste solata, nego bi jedel to ošabje... Toda moja soseda pri mizi je dejala, da ni na svetu boljše sladčice... Če bi ji pa jaz ponudil skledico slovenskega soka ali močnika, ki je vendar tako dober, ali pa žgancev, bi ona gotovo rekla, da je to jed za — pujske...

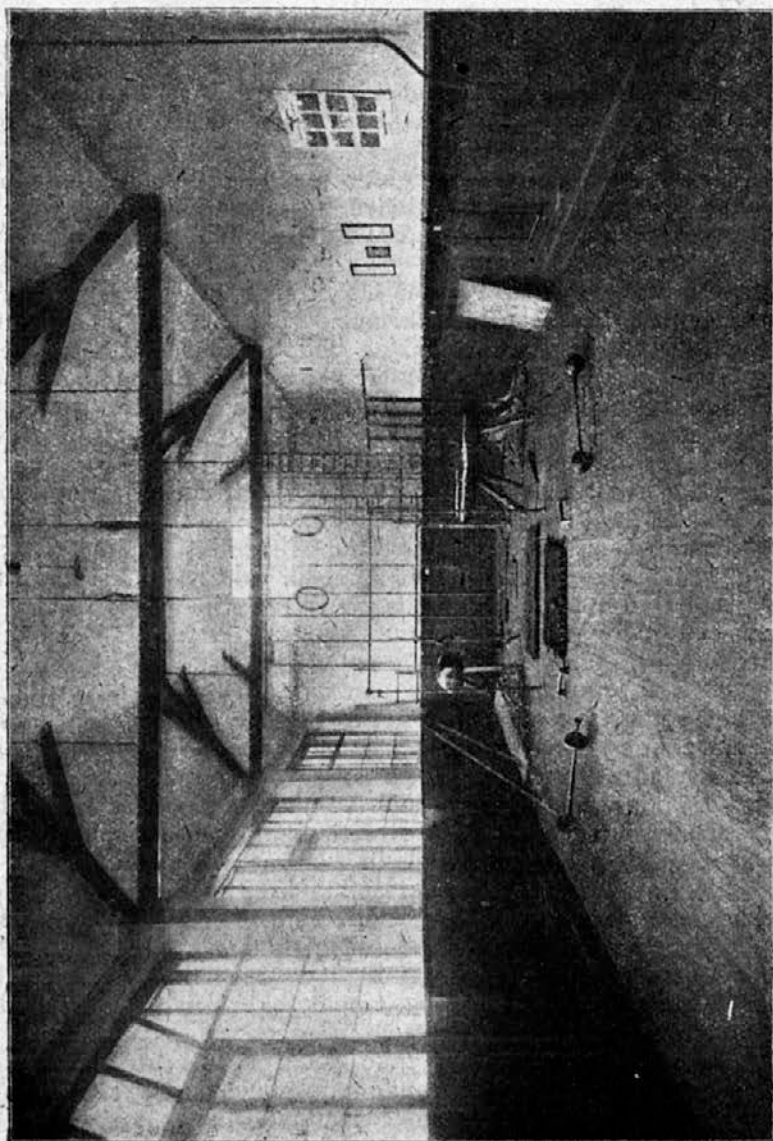
Tako pride po svetu res skoraj vse ob veljavo, česar si od doma vaje. Rad ali nerad moraš plesati kakor drugi godejo. In manj ko poznaš navade in običaje tujega sveta, bolj se čutiš tujca med tujci.

Toda ena reč je vendar, ki ni nikoli prišla ob veljavo: olikanost, vljudnost, prijaznost, postrežljivost, ljubeznivo vedenje nasproti drugemu človeku. Te reči imajo prav povsod enako veljavo. Kamor hočeš pojdi — ako najdeš prijazne ljudi, se ti zdi nekam domače, pa naj bo kraj še tako pust. In kjerkoli se ti pokažeš do drugih ljubezniv in uslužen, povsod najdeš prijazen obraz — razen če si morda zašel med podivjance, kakršnih je — žal — v vsakem kraju nekaj...

Da — viteštvo — to ima veljavo povsod, viteštvo je res vladar sveta. Kdor ne zna biti viteški, naj le nikar ne hodi po svetu — pa še doma naj se skrije v kakšen mišji kot — da se ne bo kam zaletel. Če pa znaš biti viteški, se ne boji iti v svet, kadar nanese potreba. Vsemu drugemu se boš privadil — in kmalu boš s svojim viteštvom premagal vse težave in s tem najboljšim orožjem si boš osvojil svet...

Orličji moji, vsem prav iskren pozdrav: Bog živi!

Orličice in Orličji — ne pozabite, da ste otroci slovenske matere!

Telovadnica.

G. župnik Iv. Langerholc nam piše: „Ali ne bi bilo dobro za „Orliča“, če bi prinašal kake slike iz telovadbe: mogoče tudi telovadnega orodja s popisom vred.“ — Danes prinašamo sliko eno najlepših telovadnic, in sicer iz Marijanišča v Ljubljani.

Z ozirom na drugi del pisma: „s popisom vred“ pa razpisujem nagrado 30 Din za najboljši spis, ki mora obsegati vsaj 2 „Orličeve“ strani. Popisano naj bo vse orodje, ki je na sliki. Spise pošljite do 1. marca.

Urednik.

Zdravje v našem dnevnem življenju.

Raziščimo, kako bi mogel ti izboljšati in utrditi svoje zdravje. Kdor hoče uživati zdravo življenje, mora že mlad začeti higijensko, pametno živeti!

Jutro s solncem oblito poleti; pozimi pa hladno, ledeno te zbudi iz sladkega spanja. Vstaneš, seveda dovolj zgodaj, da se pošteno opraviš. Malo telovadiš! Po telovadbi pa k vodi! Vsakdanje umivanje telesa do pasu ti naj bo sveta dolžnost! Ne plaši naj te hladno vreme! Obrni se hitreje! Peri se z mrzlo vodo, ne toplo! Preskrbi si krtačico za nohte, da jih saj zjutraj osnažiš. Uredi še lase, ki naj ne bodo nikdar predolgi! Sedaj šele smeš sestiti k zajtrku! Mami kar povej, da ne maraš več kave na posteljo. Po zajtrku si izperi usta z mlačno vodo.

Dan se nagiba k poldnevu. Zazvoni. Mati je že pripravila kosilo. Hitro si umij roke, kajti z zamazanimi rokami ne smeš k mizi. Ne opusti izpiranje ust z mlačno vodo, ki jo pa izpljuni.

Nabral si se moči za popoldan. Utrudil si se in večerja ti bo dišala. Se že kadi na mizi. Žlico iz roke! Roki si nisi umil; bogve, kaj si vse imel popoldan v rokah. Spanec ti siloma zapira oči, najrajši bi se spravil spat. Verjamem, ali imaš vse v redu?

Umij si lepo noge, če so umazane ali ne, da jih utrdiš, in ne boš se za vsak prazen nič prehladil. Zvečer posveti predvsem pažnjo zobem! Izperi si jih z mlačno vodo! Vzemi čisto platneno krpico ali pa krtačko za zobe, pomoči v vodo in zdrgni zobe, da odpraviš, kar se je nabralo na njih. Ostanke med zobmi iztrebi z zobotrebceem. Parkrat še izplakni usta in malo pogrgraj in spat. Poskrbel si za dravje in z mirno vestjo greš spat.

Sleči srajco, mi korenjaki spimo brez nje. Ali pa imej posebno nočno srajco. Pozimi se rajši bolj odeni! Zrahljaj spodnje hlače v pasu. Nosí kratke, ne dolge. Če imaš, nesrečnež, dolge, jih odveži, da kroži lahko kri k srcu. Očisti nos, sicer ne boš mogel ponoči dihati skozenj, ampak skozi usta. In prihodnje jutro boš imel usta vsa pusta in izsušena.

Če boš iz dneva v dan tako delal, si boš utrdil svoje telesno zdravje, ki te bo ohranilo sposobnega za vsako delo in ti bo nudilo prijetnega osebnega zadovoljstva.

**Orlič, Orličice, ne pijte nikoli
alkoholnih pijač!**

Brigita in Ančka Demšar, Martinj vrh.

Naš izlet na Blegoš.

(Konec.)

Medtem, ko smo bili mi na obisku pri živini na paši, se je megla dvignila in zopet smo mogli z vrha Blegoša gledati na vse strani, kamor je neslo oko. Višji hribi, temna Jelovca, Rati- tovec, velikan Triglav, Grintovec in drugi tam zadaj se niso kaj videli, ker so vsi imeli kape iz megle. Po nižjih gričih in hribih smo pa dobro videli mnogo cerkvic, Sv. Miklavža, Sv. Mohorja, Sv. Jošta, Mater božjo na Prtovču in v Davči.

Videli smo tudi poljansko dolino. Kako je krasna! Okrog in okrog je obdana s prijaznimi brdi in griči. Skoraj vsak ima svojo cerkvico na vrhu. Najbliže pred nami je Malenski vrh, na drugi strani doline pa Bukov vrh s cerkvico žalostne Matere božje. Dalje tam je Črni vrh in malo na levo Gabrška gora.

Od Poljan doli proti cerkvi svetega Volbenka se je skrivala rojstna hiša slovenskega pisatelja dr. Ivana Tavčarja. In še bog- zna, koliko takih vrhov je tam okrog. Kdo bi mogel vse popisati. Kako resnične so besede v popotnikovi pesmi: „In kamor se oko ozre, povsod se mi nov svet odpre.“

Med tem ogledovanjem nas je spet začela pokrivati neljuba megla. Ker smo imeli s seboj nekoliko krompiria, smo nanosili drv in suhljadi, pa smo si spekli dobro južino. Kar je imel kdo pri sebi, smo pospravili v želodec, ker so se že bili začeli oglašati.

„No, zdaj bo pa že tudi čas, da odrinemo nazaj proti domu,“ so rekli gospod učitelj.

„Poprej si moramo pa še planinskih cvetic nabrati, da bodo doma verjeli, da smo bili res na Blegošu.“

Nismo si dali dvakrat reči. Cvetic ima Blegoš toliko, da bi jih same egiptovske kobilice ne pobrale, torej nismo napravili nobene škode. Nabrali pa smo si tudi nekaj lepih kamenčkov in potem smo zapeli Poljancem v slovo. Slišal nas seveda nihče ni, razen če bi nas bil blegoški pastir, ako se mu je že kaj ohladila jezica od dopoldne. Zapeli smo tisto:

Lepa je poljanska fara,
na Poljanskem nima para.
Lep je svetega Martina tron,
vseh pastirjev ljub patron.

Ko smo odpeli, smo odrinili. Med potjo nazaj proti domu smo poiskali studenec nad Kalom in se ondi napili vode. Od Kala dalje nismo šli po isti poti preko Koprivnika, odkoder smo bili zjutraj prišli, ampak smo zavili po stezi, da bi prišli do prve hiše na Martinj vrhu. Tam je Čemčise in ondi je doma neka Ančka, ki ta dan tudi ni smela z nami. Hoteli smo se ji mimogrede pokazati in jo potolažiti.

Nekaj časa gremo, pa nam naenkrat zmanjka steze. Kam pa sedaj? Čez strme robove ne moremo dalje, spustimo se po grabnu navzdol proti dolini in kmalu pridemo v gostejši gozd, da nismo nikamor videli. Zato spleza neki deček na bukev, pogleda čez vrhove dreves naokrog in nam pove, da smo prenizko šli.

Treba je bilo poiskati pripraven kraj, da splezamo čez rob in pridemo v drugo dolino. Posrečilo se nam je. Ko lezemo nekaj časa navzgor, pridemo prav do one hiše.

Šli smo v hišo na kratek oddih. Tu so nas zelo prijazno sprejeli. Prinesli so nam hleb kruha in vode kar v škafu. Potem sta pa začela g. župnik in g. učitelj opravljati delo krščanske usmiljenosti. Eden je rezal kruh, drugi delil vodo. Tako sta nasičevala lačne in napajala žejne. Vsak je dobil, kolikor je hotel.

Potem smo jo mahnili dalje do Posečnika. Kjer smo se bili zjutraj zbrali, tam smo se zvečer razšli. Domov smo prišli ravno ob avemariji. Malo bolj poglobitve dogodke smo povedali, potem takoj mislili na posteljo — v zavesti, da smo zaslužili po trudu tudi počitek.

Br. E.:

Pri teti v gorah.

»Kakó pri teti je v gorah?« —

Lepó pri teti je v gorah!
Krhljèv veliko v shrambi je,
in suhih češpelj dosti je,
sladké so hruške kuhane!

Vprašáli so me stari stric:
»Fantiček, al' je kàj novic?«
In rekli večkrat modro vmes:
»Ej, res je tista, to je res.«

Zaprlí v stensko uro so
prijazno, ljubo ptičico,
če ura se je spróžila,
na vrhu je pokúkala
in vsakokrat zakúkala,
nato pa spet utihnila . . .

Snov za tekme gojenk za l. 1926.

I. Organizacija.

1. Kaj so Orlice? (... organizacija poštenih krščanskih deklet.)
2. Kako se deli orliška organizacija? (... v članice in naraščaj.)
3. Kako se deli orliški naraščaj? (... v mladenke in gojenke.)
4. Kaj si ti? (Gojenka orliškega krožka v ... sem.)
5. Koliko časa boš gojenka? (... do 12. leta.)
6. Katero je glasilo gojenk? (... »Orlič«.)
7. Kateri je orliški pozdrav? (... Bog živi!)
8. Kako se mora gojenka udeleževati telovadbe in sestankov? (... redno.)
9. Kolikokrat mora gojenka prejeti sv. zakramente? (... vsak mesec.)
10. Česa gojenka ne sme piti? (... alkoholnih pijač.)
11. Kaj plačuje gojenka? (... mesečno članarino.)
12. Kaj volijo gojenke vsak mesec? (... rediteljice.)
13. Koliko rediteljic pride na vsakih 10 gojenk? (... ena rediteljica.)

II. Lepo vedenje.

Vsaka gojenka mora poleg zgoraj omenjenih društvenih pravil izpolnjevati tudi naslednja pravila o lepem vedenju:

1. Vljudno pozdravljaj vsakega znanega odraslega človeka!
2. Če česa želiš, vljudno prosiš, ko si prejela, se zahvali!
3. Osebi, s katero govoriš, glej v obraz!
4. Kadar spremljaš starejšo ali imenitnejšo osebo, hodi vedno na njeni levi strani.
5. Pri zehanju, kihanju in kašljanju deni roko pred usta.
6. Vselej bodi postrežljiva in rada pomagaj posebno starejšim ali bolehnim ljudem.

(To se nauči na pamet!)

III. Dopisovanje.

Vsaka gojenka mora vedeti, kako in komu pišemo razglednice, dopisnice in pisma. To je prav lepo povedano v »Orliču« iz l. 1924., št. 1., stran 8. in 9., kar naj se vsaka nauči.

1. Kdaj, kako in komu pišeš razglednico? (»Orlič« 1924, št. 1., str. 8., drugi odstavek.)
2. Kdaj, kako in komu pišeš dopisnico? (»Orlič« 1924, št. 1., str. 9., četrti odstavek.)
3. Kdaj in kako pišeš pismo? (»Orlič« 1924, št. 1., str. 9., šesti in sedmi odstavek.)

IV. Deklamacija.

Mlado srčece.

(Iz »Izbranih spisov dr. J. E. Kreka«.)

Mlado srčece
 vse umeje;
 koder utriplje, koder gre,
 srečo seje.
 Razgovarja se z vetrovi,
 z dežkom drobnim in s plazovi,
 s skalo sivo,
 s plodno njivo,
 s črno goro,
 z mlado zoro;
 razumeje vonj cvetic,
 ščebetanje drobnih ptic,
 perje javorjevo v gaju,
 angelčke v nebeškem raj.
 Celi svet mu je odprt,
 cesto vidi v božji vrt:
 gori, kjer sam Bog prebiva,
 blagre svoje na nas uliva.

Pot Orličic.

(»Orlič« V., št. 7.)

Treba je le nekoliko izpremembe:
 Prva kitica, prva vrsta: Orličice smo, Slovenija mlada.
 Druga kitica, prva vrsta: . . . pripele.
 Druga kitica, tretja vrsta: O, da bi sestre povsod ga objele.

Oj šumitel!

(»Orl č« III., št. 12.)

Vsaka naj se nauči eno deklamacijo, katero hoče.

V. Petje.

1. Orlovska himna.
 2. Mi smo Orli.
 3. Orel leti prot' goram!
- Znati je treba vse tri pesmi.

Tu imate, Orličice-gojenke, vprašanja in vse drugo za tekme. Le dobro se naučite, da pride drugo leto še kaj lepšega na vrsto! Kajne, da se boste potrudile prav vse za I. častno diplomu?

Vodstvo gojenk.

Ivan Langerholc:

Pisatelj hočeš biti ?

4. Napravi si knjižnico!

Dandanes ima skoro vsaka župnija svojo knjižnico; nekatere še po več. Prav je tako. Samo da bi ljudje tudi pridno hodili v knjižnico po knjige in da bi izposojene knjige tudi pridno brali!

Kdor pa hoče pisati za druge, pa neobhodno potrebuje lastne knjižnice. Če se bo posluževal le javne ali društvene knjižnice, bodo nekatere knjige vedno le pri njem, drugi se bodo pa jezili, ker jih ne bodo dobili v roke. Zlasti če hočeš pisati o zemljepisju, o zgodovini, o prirodopisju, o prirodoslovju; kratko: kdor hoče pisati o stvareh, o katerih je treba imeti nekaj znanja, mora imeti nekaj knjig. Kdo bo vso učenost nosil v svoji glavi! Takemu bi se prav gotovo zmešalo. Vam pa te strašne nesreče ne privoščim.

Pa tudi kdor se hoče uvrstiti med leposlovne pisatelje, kdor hoče zlagati pesmi ali pisati povesti, naj ima v svoji zalogi vsaj nekaj pesnikov in pisateljev.

Potem pa še nekaj. Naroči naj si tudi leposlovnih časopisov in naj prebira, kako tam na zadnjih straneh razni ocenjevalci trgajo in mrcvariijo ubogi pesniški in pisateljski rod.

Pri tem delu bo zate posebno poučno to-le. Kupi si knjigo, ki je ocenjena v tem ali onem časopisu. Preberi jo. Napravi si o njej sam svojo sodbo. Videl boš eno: kar je tebi všeč, to morebiti ocenjevalec graja, kar se tebi ne bo zdelo dobro, bo pa ocenjevalec pohvalil. Misli in sodbe so si različne. Nezmočljiv pa ni noben ocenjevalec. Tudi ti boš govoril, kakor je svoje dni dejal pesnik Medved: »O ne! Obsodbi vsaki ne prikimam.« Zakaj tudi o njem so mnogi trdili in pisali za časa njegovega življenja, da ni pesnik. Pa kako jim Medved samozavestno odgovarja:

Ne štejem se med kilave očete,
ki v sebe nimajo nobene vere,
ki plahi obmolče kot mile Jere,
če kdo jih ne priznava za poete.

Silno koristno bo zate, če boš dobil v roke nekdanje Stritarjeve pogovore z mladimi pesniki in pisatelji. Ali pa tisto, kar sta nekdanj pisala zdaj že pokojna dr. Fr. Lampe in Mihael Bulovec na platnicah »Doma in sveta«. Tudi naukov Krivogleda v »Mladiki« nikar ne preziraj.

Pa stoj! Opravičiti se moram. Preveč zahtevam od tvoje knjižnice. Prehude zahteve stavim na tvojo borno denarnico.

Kdo bo vse to kupil! Zato ti pa milostno dovolim, da si te na zadnje imenovane spise smeš izposoditi tudi iz kake javne knjižnice, če že ne gre drugače.

Iz vsega, kar sem ti dosedaj povedal, gleda predvsem skrb za čistost in lepoto našega jezika. Nanjo pazi tudi ti, če »hočeš kaj veljati v našem tropi«, kakor pravi Prešeren.

Strašno je, kako danes nekateri pačijo naš jezik. Kjer poberejo kakšno budalost, »alo, marš z njo v cajtenge!« pa bo šla med ljudi. Kolikokrat — da povem en sam zgled — beremo danes: Mojstrsko skušnjo je položil v Ljubljani... Ali kaj podobnega. Pameten Slovenec bi vprašal: »I, kam jo je pa položil?«

Ti pa nikar tako. Le pridno beri naše knjige, pazno poslušaj narod kako govori, uči se iz znanstvenih in leposlovnih knjig pravilno pisati, nabiraj si književnih zakladov v svoji knjižnici, pa boš lahko marsikaj lepega napisal tudi za našega »Orliča«.

Čakamo te in ti že naprej kličemo: »Bog živi!« (Dalje.)

Sestra Anica:

Grda deklica.

(Iz vestfalskih legend Ane Kranc).

V egiptovskem mestu Heliopoli se je naselilo mnogo Judov. Tam so že od nekdanj imeli svoj tempelj, ki so si ga postavili po vzorcu jeruzalemskega. V tem judovskem mestu je stanovala tudi judovska družina: oče Manase, mati Rebeka in njuna hčerka po imenu Dina. Imeli so malo hišico z vrtom okoli. Tu so prav lepo uspevala in rodila mnogo sadja figova drevesa, dateljeve palme in granatne jable. — Očeta ni bilo mnogo doma, ker je trgoval z različnim, na velblodu natovorjenim blagom po bližnjih in daljnih vaseh. Mati je poleg gospodinjskega dela tudi še prav pridno predla in tkala platno, ki ni v tej hiši nikoli pošlo. Mala Dina se je z vsakim dnevom s svojo marljivostjo in prisrčnostjo bolj in bolj urila v vseh domačih delih in je postala materina desna roka.

Srečna bi bila lahko ta družinica, ker ji ni ničesar manjkalo. Toda spočetka so imeli starši, pozneje pa tudi Dina sama, mnogo skrbi in skrivnih žalostnih ur. Kakor je bila Dina gibčna in lepe postave, dobrega srca in bistro pameti, pravtako je vsakega osupnil njen grdi in spačeni braz. Od čela, preko lic

in do brade je bila ena sama rdeča brazgotina. Zdelo se je, kakor da na vsem licu ni nikake kože, da se kažejo le rdeče mišice, iz katerih se je pocejel rumenkast gnoj. Kaj vse so že poskusili starši za njeno ozdravljenje! Koliko zdravnikov so že vprašali za svet! Pa tudi koliko srčnih prošenj so že spregovorile ustnice skrbnih staršev v templju, koliko bogatih žrtev je že zgorelo na oltarju Jehovem. Toda nič ni pomagalo. — Dekletce se je skrivalo pred ljudmi v domači hiši in na vrtu. Le v gost pajčolan zavita se je upala tupatam pokazati na cesti. Vedela je, da je tako ostudno grda, da bi vsak zbežal pred n.o, kdor bi jo videl. Zato se ni nikoli igrala z otroki, nikoli hodila skupaj z njimi v tempelj, ker so zakričali od gnusa, če se jim je približala in zbežali, hudobnejši pa celo metali kamenje za njo.

(Dalje.)

Za bodrilo in razvedrilo.

1. Skakalnica.

(Aquila.)

n	j	d	s	p	b	e
e	k	e	o	j	h	o
u	r	p	n	o	i	e
e	u	a	v	l	d	s
b	g	n	i	o	r	n
p	g	o	v	e	k	o
J	o	r	j	a	j	t
l	j	v	o	u	o	T

2. Spremenitev.

(J. K.)

j e ž

k r t

?

3. Skrivalica.

(Sestavil.) J. K.)

Rshempšau zcd

zcnkb, mcfp

lvr žnbuk

Ključ:

Lpmprnkb = *rasllina*

esvfhd = *veznik*

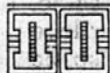
žzcšupab = *krepost*

4. Računska naloga.

(J. K.)

Ko je nekdo vprašal Janezka, koliko je star on, potem brat in pa njegov oče je junaško odgovoril: „Čez 5 let bom jaz polovico toliko star, kot so oče sedaj, brat bo pa čez 2 leti polovico toliko star, kot so sedaj oče in oče so bili pred sedmimi leti toliko stari, kot sva midva z bratom sedaj skupaj.“

Vse tri uganke v 5. številki „Orliča“ so doslej prav rešili: Štok I., Bolhar F., Lobnik Eva, Dovečar Vlasta, Kropce Marija, Kropce Cilka, Rečnik Marija, Vidovič Anica, Lobnik Marija, Hernjet Terezija, (Orličice iz Hoč), Bombek Ivan, Horvat Fr., Šipic Fr., Ogorevc Alojzij, Pristov Fr., Tomaž Štrukelj, Marinšek L., Mecilovšek J., Pavlič Stano, Kralj L., Jelenc Iv., Brojan Fr., Kastelic Fr., Derenda Martin. — (Zrebanje za dve lepi knjigi se bo vršilo 31. jan. in bomo izid priobčili v prihodnji številki kakor tudi rešitev uganek.)

1. V trpljenju se preizkusi dober, v veselju pa slab.
2. Stari Grki so rekli: vse je tekoče, vse mine, Sv. oče Pij XI. ima geslo: vse hitro mine. Orlič, mladost tudi hitro mine, še prehitro, ne zamudi lepe prilike, da se ne bi sedaj vzgojil v viteškega Orla.
3. Kadar pišemo, ne mislimo, kadar mislimo, pa ne pišemo. (Tako delajo naši Orličji-dopisniki! Kdo zna to razložiti? Piši na veselo pošto.)

V nabiralnik.

Dolenjka. Tebi sem odgovoril že za zadnjega »Orliča«, pa ni bilo prostora za natisek. Pesmice mi prav ugajajo, imajo že prijeten vonj, pa ni še dovolj toplega solnca, da bi lepo cvetetele. Le nadaljuj! Beri Sardenkove pesmi in M. Elizabete. O priliki pošlji zopet!

Orličji in Orličke na Raki. Da bodo tudi drugi deležni Vaših voščil, bom pa preobčil Vaš srčni izliv staremu in novemu uredniku. Vam se bom pa kar na tem mestu zahvalil.

Častitemu br. Nardžicu za novo leto.

Novo leto naj veselje
vedno novo Vam rodi;
to so tople naše želje,
ki nam v njih srce gori.

Naj pa tudi Vaša nova pot
polna bo vse sreče, blagoslova,
Jezus z Vami naj povsod
Z Vami bo naj moč Njegova!

Častitemu br. Anteju za novo leto.

Vse najbolje v novem letu:
zdravja obilo, sreč nešteto,
blagoslova iz neba
Vam želimo iz srca.

Za trpljenje skrb obilo
ljubi Bog Vam srečo daj,
in po smrti za plačilo
naj Vas vzame v sveti raj!

Tomaz Štrukelj, št. Vid. — Pišeš: »Pripomnil bi, da bi morda izhajal v »Orliču« tudi kak članek o pravilnosti raznih gibov in podobno — kakor je bilo to prva leta.« — Dragi Tomaz, tvoji želji sem hotel ustreči, še preden si mi jo sporočil. Že v novembru sem naprosil telov. orlovskega strokovnjaka, da mi opiše nekaj gibov, pa je odšel kmalu nato k vojakom. Seveda bom sedaj naprosil koga drugega. Imam že pripravljene lepe klišeje za take članke, pa — hominem non habeo. Morebiti bi se pri Vas dobil kak spreten telovadec, ki tudi teoretično študira telovadbo? Urednik.

»Orlič« izhaja vsak mesec. — List izdaja uprava »Mladosti« (dr. Stanko Žitko). — Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina (VI. letnik) za odseke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom, 8 Din na leto, za vse druge naročnike 12 Din. — Urednik: Fran Zabret. — Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.